

Wij, Leiderdorp

MAATSCHAPPELIJKE STRUCTUURVISIE 2025

Gemeente
Leiderdorp

COLOFON

Gemeente Leiderdorp

Contactgegevens: Willem-Alexanderlaan 1, 2351 DZ Leiderdorp
postbus 35, 2350 AA Leiderdorp

Datum vaststelling: 03 februari 2014

“MSV is tot stand gekomen in samenspraak met maatschappelijke organisaties in en om Leiderdorp. Onze dank gaat uit naar iedereen die hieraan heeft meegewerkt”

Inhoud

1	Vooraf	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Voor en door Leiderdorp	4
1.3	Wat is deze visie wel en wat is het niet?	4
2	Hoe en waarom van de MSV	5
2.1	Inspelen op veranderingen in de maatschappij	5
2.2	Decentralisatie vraagt om samenwerking	6
2.3	Een sterk vangnet bouw je samen	6
2.4	Van inspiratie naar ambitie	6
3	Ambitie 2025	7
3.1	Centrale ambitie: gezamenlijke afstemming en versterking	7
3.2	Uitdagingen	8
3.2.1	De gemeente is een podium	8
3.2.2	De gemeente is een springplank	10
3.2.3	De gemeente is beleving	12
4	Acht kaders van aandacht	14
4.1	De MSV in de praktijk	14
4.2	Anders werken	14
4.3	Geen directe financiële gevolgen	15
4.4	Verandering inzetten	15

1. Vooraf

1.1 Inleiding

Hierbij presenteren wij u de maatschappelijke structuurvisie (MSV): **Wij, Leiderdorp**. Deze structuurvisie geeft de kaders aan waarbinnen we de komende jaren het beleid voor zaken als zorg, welzijn, cultuur, werk, sport, jeugd, wonen, economie en onderwijs gaan uitwerken.

Dit is nodig omdat er veel veranderingen plaatsvinden die invloed hebben op onze gemeente, de inwoners en maatschappelijke organisaties. Voorbeelden hiervan zijn nieuwe taken die op de gemeente afkomen, verdergaande bezuinigingen, individualisering en de vergrijzing en ontgroening van de bevolking van Leiderdorp. Met deze overkoepelende visie en de bijbehorende uitdagingen geven we weer wat ons streven is voor Leiderdorp in 2025. En dat niet alleen, we geven ook aan hoe we hier aan gaan werken, nu en in de toekomst.

1.2 Voor en door Leiderdorp

De MSV geeft inzicht in een gezamenlijke maatschappelijke agenda (het doel, de ambitie) voor de gemeente Leiderdorp als geheel. Daarmee bedoelen we: het geheel van overheid, 'maatschappelijk middenveld' en inwoners. Daarom zijn we bij het opstellen van deze visie op verschillende momenten in gesprek gegaan met beleidsambtenaren, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers en professionals op het gebied van zorg, welzijn, jeugd, sport, cultuur, wonen. Tijdens deze sessies hebben we ideeën uitgewisseld, conclusies getrokken en samen de uitgangspunten voor de maatschappelijke structuurvisie bepaald.

Wat is "het maatschappelijk middenveld"?

Maatschappelijk middenveld is het geheel van organisaties in de samenleving die verschillende groepen, meningen en belangen vertegenwoordigen. Denk hierbij aan organisaties die actief zijn op het gebied van zorg, welzijn, cultuur, werk, sport, jeugd, wonen, economie, onderwijs etc. Zij vervullen een brugfunctie tussen individuele burgers en de overheid. Ondernemers en bedrijvigheid gelden in de benadering van deze visie daarnaast als aanvulling op het maatschappelijk middenveld.

1.3 Wat is deze visie wel en wat is het niet?

Deze visie geeft nadrukkelijk geen totaaloverzicht van al het (maatschappelijke) beleid waar de gemeente in meer of mindere mate voor verantwoordelijk is. De concrete beleidskeuzes en -doelen liggen vast in andere documenten en dat zal ook in de toekomst worden gedaan. De MSV zet wel uiteen wat we (de gemeente met haar partners en inwoners) de komende jaren anders gaan doen. De MSV biedt een kader om beleid te benaderen: hoe kijken wij in de toekomst tegen zaken aan? Onze ambitie en bijbehorende uitdagingen geven dat weer. De vervolgstap die we hierna gaan maken is om dit te vertalen in inhoudelijke doelstellingen per beleidsterrein, zoals sport, jeugd en vrije tijd, mantelzorgbeleid en arbeidsparticipatie.

2. Hoe en waarom van de MSV

2.1 Inspelen op veranderingen in de maatschappij

Er vinden in de huidige maatschappij veel veranderingen plaats. Gemeenten krijgen nieuwe taken, er moet bezuinigd worden, de bevolkingssamenstelling verandert en de samenleving individualiseert. We hebben in de voorbereiding op de MSV gekeken naar de belangrijkste ontwikkelingen en trends die betrekking hebben op Leiderdorp.

Van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving

De afgelopen jaren is in Nederland een duidelijke verschuiving te zien van de klassieke verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving. De staat draagt niet langer alleen de verantwoordelijkheid voor het welzijn van zijn burgers (van wieg tot graf gedachte), maar activeert haar burgers om voor zichzelf en voor anderen te zorgen. Met deze verschuiving veranderen ook de rol en taakopvatting van de overheid: de overheid vervult niet altijd een producerende rol, maar richt zich vooral op het stellen van kaders en voorwaarden (de spelregels).

Vergrijzing en ontgroening

Nederland is aan het vergrijzen. Ook Leiderdorp ontkomt hier niet aan. Tegelijkertijd neemt de groep 0 tot 19-jarigen in het totaal langzaam af, een ontgroening. Door de vergrijzing zal de vraag naar (formele en informele) zorg sterk toenemen. Maar de vergrijzing en ontgroening van onze inwonerssamenstelling hebben ook gevolgen voor de woonbehoefte, het gebruik van bijvoorbeeld maatschappelijke voorzieningen en sportaccommodaties. De prognose¹ laat zien dat het inwonertal in Leiderdorp stabiel blijft.

¹ CBS/Planbureau voor de Leefomgeving; <http://pearl2011.kivi.qdelft.nl/default.aspx>

BELANGRIJKSTE CONCLUSIES TRENDS & ONTWIKKELINGEN

- *Omschakeling naar een participatiesamenleving*
- *Leiderdorp vergrijst en ontgroent, maar het inwonertal blijft stabiel*
- *Samenleving is aan het individualiseren*
- *Snelle ontwikkeling ICT, waaronder internet*

Toename eenpersoonshuishoudens

Leiderdorp telt 11.721 huishoudens. Het grootste deel van deze huishoudens bestaat uit meerdere personen. De verwachting is dat het aantal eenpersoonshuishoudens in de gemeente Leiderdorp tot 2025 met 9% zal toenemen.

Individualisering en digitalisering

De laatste decennia is de nadruk steeds meer komen te liggen op zelfontplooiing en individuele ontwikkeling: de individualiseringstrend. Ook de snelle technologische ontwikkelingen (zoals internet) hebben ervoor gezorgd dat de samenleving zich op een andere manier is gaan organiseren. Hierdoor kunnen sommige doelgroepen, zoals ouderen, buiten de boot vallen. Ondanks de individualisering is er wel een groei te zien van mensen die wat voor de samenleving willen doen, zoals vrijwilligers en mantelzorgers. Dit merken we ook in Leiderdorp.

2.2 Decentralisatie vraagt om samenwerking

De druk op de lokale overheid wordt groter. De decentralisaties in het sociale domein vanuit het Rijk naar de gemeenten, de bezuinigingen, trends en ontwikkelingen in de maatschappij, vragen van de gemeente Leiderdorp een andere manier van denken en doen. Slim verbinden, efficiënt samenwerken en alert zijn op de gemeentelijke taken: het zijn belangrijke thema's om de inwoners van Leiderdorp in de gewenste rust en ruimte te laten wonen – nu en in de toekomst. Eveneens zal de overheid dichterbij de inwoners komen te staan, door samen met hen vorm en inhoud te geven aan wat er op de samenleving afkomt.

2.3 Een sterk vangnet bouw je samen

Kenmerkend voor de participatiesamenleving is dat inwoners en organisaties aantonen dat zij zelf in staat zijn om hun zaken te regelen. Zelfredzaamheid en eigen kracht zijn hierbij de sleutelwoorden. Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor hoe zij participeren in de samenleving. Ondersteuning moet in beginsel worden gevonden in het eigen sociale netwerk en de directe omgeving. De gemeente springt bij als het echt niet anders kan en creëert en borgt een goed vangnet. Daarbij spelen de maatschappelijke organisaties een belangrijke rol. De gemeente heeft het streven om het vormen en uitvoeren van beleid te doen in samenspraak met de maatschappelijke partners.

Samen doen, elkaar aanvullen en elkaar versterken: een gemeente is een netwerk van verbonden publieke en private organisaties. In dit netwerk wordt samengewerkt, worden ideeën geïnitieerd en wordt ondersteuning geboden. De maatschappij vraagt, de overheid reageert. De gemeente is én blijft een vangnet voor inwoners in een kwetsbare situatie. De gemeente zal de expertise en ervaring van de maatschappelijke organisaties moeten durven benutten: loslaten en vertrouwen.

2.4 Van inspiratie naar ambitie

Bezuinigingen en een veranderende samenleving raken vrijwel iedereen. Daarom hebben we voor het concretiseren van deze opgaven gevraagd om inspiratie. Maatschappelijke organisaties, vrijwilligers en professionals op het gebied van onder andere zorg, welzijn, jeugd, sport, cultuur en wonen hebben zich over dit onderwerp gebogen. We zijn met elkaar in gesprek gegaan over wat er nodig is om de toekomst in te gaan.

Dat je je krachten kunt bundelen wordt algemeen erkend. Maar hoe kunnen we dit samen bereiken en waar liggen de aandachtspunten? Het antwoord op die vragen is gegeven in een tweetal inspiratiesessies en dat heeft geleid tot een aantal uitgangspunten voor de maatschappelijke structuurvisie. De kennis van trends en ontwikkelingen, aangevuld met de verkregen inspiratie van en met de partners, hebben wij vertaald naar één centrale ambitie, met drie bijbehorende uitdagingen. In het volgende hoofdstuk gaan we hier verder op in.

3. Ambitie 2025

3.1 Centrale ambitie: gezamenlijke afstemming en versterking

We zijn het erover eens dat iedereen naar eigen kunnen mee moet kunnen doen aan de samenleving en zijn leven op een (op basis van ieders kunnen) zinvolle manier in moet kunnen richten. Voor de maatschappelijke structuurvisie hanteren wij de volgende ambitie:

In Leiderdorp wonen mensen die naar eigen kunnen participeren in de samenleving door te werken, te leren, maatschappelijk actief te zijn of een combinatie daarvan. Wij - de inwoners, het maatschappelijk middenveld en de gemeente - maken het samen mogelijk dat de inwoners van Leiderdorp dit kunnen en ondersteunen hen die hulp nodig hebben. De positie van Leiderdorp in de regio versterkt dit.

Deze ambitie komt mogelijk als vanzelfsprekend over: de maatschappij wordt immers al enige tijd zo benaderd. Toch zit hier een wezenlijke uitdaging in. Inwoners, organisaties en de gemeente dragen er ieder aan bij dat iedereen aangesproken wordt op zijn eigen kunnen. Maar gezamenlijke afstemming en versterking ontbreekt. Met drie uitdagende thema's willen we handen en voeten geven aan deze gezamenlijke afstemming en versterking. De MSV draagt nadrukkelijk de ambitie van het gemeentebestuur uit, maar gelijktijdig delen wij dit met de maatschappelijke partners en inwoners. De afwegingen die we in de toekomst maken leggen we tegen deze visie aan. Het bepaalt of we wel of niet ingrijpen, of we ergens wel of niet een financiële bijdrage aan leveren en of we met vereende krachten (samen) aan de slag gaan.

3.2 Uitdagingen

3.2.1 De gemeente is een podium

Algemeen

Nederland verschuift al een aantal jaar van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving. Onze uitdaging voor de komende jaren is het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid voor burgers en organisaties om de eigen zaken te regelen. Het belangrijkste is dat de gemeente dat wel mogelijk maakt. De samenleving geldt daarbij als podium – als plek waar zaken tot uiting kunnen komen.

WAT HOUDT DEZE UITDAGING IN?

Anders denken

De eerste verantwoordelijkheid ligt bij inwoners zelf. Dit vraagt een omschakeling in denken en doen van ons allemaal. De gemeente neemt hierin het voortouw en vindt medestanders. Wij zorgen er samen voor dat mensen en organisaties elkaar zien en ontmoeten. Het gezamenlijke belang, een gedeeld maatschappelijk doel, staat voorop.

Vraaggericht werken

In de participatiesamenleving is het van belang dat mensen hun kennis en capaciteiten inzetten voor de samenleving. Het vormen en vooral ook benutten van de civil society vraagt om actief burgerschap. De vraag van inwoners staat daarbij voorop.

Doelen stellen

Het gaat niet om het meepraten, maar meedoen, ook voor de meer dagelijkse gang van zaken. Welke problemen moeten er worden opgepakt? En wie gaat dat doen? Denken in doelen dus. We willen dat organisaties elkaars krachten kennen en deze ook bundelen, zodat ze elkaar kunnen versterken in plaats van beconcurreren.

Effectief gebruik van subsidies en (gemeentelijke) accommodaties hangt daarmee samen. Wij kiezen ervoor vraag- en doelgericht om te gaan met onze gemeentelijke middelen en faciliteiten. We versterken of versoberen wat nodig is, op basis van vraag en doel.

Inwoners, organisaties en overheid zetten kennis en capaciteiten in voor de samenleving vanuit een gedeeld gevoel van urgentie en een gezamenlijke verantwoordelijkheid. We werken integraal aan maatschappelijke vraagstukken en zijn gelijkwaardige samenwerkingspartners.

Voorbeeld - Het Trendteam -

Het trendteam bestaat uit zo'n tien jongeren in de leeftijd van veertien tot en met achttien jaar. Dit trendteam kan invloed uitoefenen op gemeentelijke zaken die hén aangaan. De jongeren adviseren, gevraagd en ongevraagd. Ook zorgt dit team ervoor dat andere jongeren meer te weten komen over de lokale politieke agenda. Daarnaast is het de bedoeling dat er per jaar een initiatief wordt gerealiseerd dat voortkomt uit de wensen en ideeën van de jongeren.

HOE GAAN WE DAT DOEN?

Netwerkvorming

We zien de gemeente, de maatschappelijke structuur, en de plek die ieder daarin inneemt, als een netwerk. In een netwerk word je wederzijds door elkaar beïnvloed. We zijn van elkaar afhankelijk en met elkaar verbonden. Er vindt een duidelijke wisselwerking plaats tussen de expertise van verschillende organisaties of professionals en het algemeen gedeeld belang.

Strategische partners: bondgenoten

Vraag- en doelgericht werken komt vooraan te staan in hoe wij in onze gemeente samenwerken. Dat betekent ook dat we niet gaan kijken naar welke organisatie wat doet, maar naar wat we gezamenlijk willen bereiken. We sluiten bondgenootschappen, maken afspraken en komen die na. De gemeente zet uiteindelijk een stapje terug in het aandragen van oplossingen, maar doet dat niet zonder anderen de handvatten te bieden die nodig zijn om een nieuwe rol aan te nemen: we stellen middelen beschikbaar om doelen te behalen; we houden zicht op het veld en zoeken naar integraliteit; en we denken mee. Zo blijven we ook in beeld voor inwoners en organisaties. We stimuleren het oppakken van initiatieven.

Ruimte geven en nemen

Het delen van verantwoordelijkheid betekent ook dat we als gemeentelijke overheid meer ruimte moeten geven en open moeten staan voor ideeën uit de samenleving. Dit geldt voor zowel inwoners, maatschappelijke organisaties als ondernemers. Alleen ruimte geven is niet voldoende. De gemeente zal de samenleving eerder gaan betrekken bij het oplossen van een vraagstuk of andere plannen in plaats van bedenken wat goed is. Bijvoorbeeld door transparanter te zijn over beleidsproblemen. Op die manier kunnen ideeën uit de samenleving betekenis hebben.

Voorbeeld - De Beursvloer -

Op de Beursvloer ontmoeten twee verschillende werelden elkaar: maatschappelijke organisaties en ondernemers. De insteek is niet 'wat kan ik bij de ander halen', maar 'wat heb ik de ander te bieden' en 'wat kunnen we voor elkaar betekenen'. Wat de een biedt, is voor de ander zeer gewenst. Het rendement van de Beursvloer bestaat uit nieuwe contacten, netwerken en samenwerkingsverbanden. Partijen die elkaar anders niet snel tegen zouden komen raken in gesprek. Nieuwe verbindingen worden gelegd. Verbindingen die naast concrete activiteiten leiden tot betrokkenheid, inspiratie en plezier.

Voorbeeld - Cultuureducatie -

Sinds 2013 wordt in de regio Holland Rijnland door culturele organisaties, basisscholen en gemeenten vorm en inhoud gegeven aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit met als motto Leren van gisteren en vandaag voor de cultuureducatie van morgen. Samenwerking staat voorop: scholen bedenken samen met culturele organisaties een volwaardig programma. Wensen en behoeften voor het onderwijs, creatieve vertaling door de cultuursector dragen bij aan een gezamenlijk doel. Met financiering van de gemeenten en de rijksoverheid.

De gemeente is een podium

- Inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeente bepalen gezamenlijk de doelen per beleidsterrein.
- Op basis van vraag en doel worden middelen ingezet en faciliteiten geboden: maatwerk.
- Uitwerken netwerkgemeente.
- Aanspreken strategische bondgenoten.

3.2 Uitdagingen

3.2.2 De gemeente is een springplank

Algemeen

De meeste mensen in Leiderdorp kunnen de verantwoordelijkheid voor het vormgeven van hun leven prima aan. Een deel van de Leiderdorpse inwoners heeft wel behoefte aan (professionele) ondersteuning hierbij. We zorgen er dan ook voor dat wij samen met organisaties een vangnet bieden voor de ondersteuning die mensen nodig hebben.

WAT HOUDT DEZE UITDAGING IN?

Maatwerk leveren

We gaan toe naar een samenleving waarin mensen voor zichzelf en voor elkaar zorgen. De gemeente zorgt ervoor dat aanvullende ondersteuning op de eigen mogelijkheden dichtbij en passend wordt geregeld. Omdat we uitgaan van wat mensen zelf kunnen organiseren, gaan we ook uit van de vraag die mensen hebben. We werken vraaggericht en niet aanbodgericht. Met andere woorden: we leveren maatwerk. Collectieve voorzieningen worden, in mindere mate, alleen vormgegeven als de behoefte er is. De gemeente maakt daarover afspraken met organisaties. Deze keuzes komen ook terug in project 3D, de implementatie van drie 'decentralisaties': vanaf 2015 worden gemeenten namelijk verantwoordelijk voor extra taken op het gebied van werk, jeugdhulp en wet maatschappelijk ondersteuning.

Participatiekracht stimuleren

Het goed kunnen functioneren van inwoners in onze maatschappij staat of valt met hun mogelijkheden en de ontwikkeling hiervan. Werk en een inkomen zijn van essentieel belang voor het zo zelfstandig mogelijk kunnen meedoen in de maatschappij. Onze voornaamste inzet richt zich dan ook op arbeidsparticipatie van de beroepsbevolking, ook voor personen met een arbeidsbeperking. Onderwijs, ondersteuning in het vinden van werk en een regionale benadering van de arbeidsmarkt staan centraal.

We zorgen er samen voor dat niemand buiten de boot valt en daar waar nodig de zorg en ondersteuning krijgt als aanvulling op de eigen mogelijkheden, onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Deze ondersteuning is gericht op bevordering van de mogelijkheden tot participatie.

Voorbeeld - Arrangementen -

Innovatie in het sociale domein gaat uit van het ontdekken van nieuwe mogelijkheden, het leggen van slimme verbindingen en het anders invullen van de traditioneel geordende structuren. Indiciestellingen worden losgelaten en daarvoor in de plaats komen arrangementen. Een arrangement komt tegemoet aan de behoefte van een cliënt, is daarmee ondersteuning op maat en voorkomt dat aanbod als vanzelfsprekend wordt ingezet.

HOE GAAN WE DAT DOEN?

Toegang

Het is van belang dat inwoners en organisaties weten waar ze terecht kunnen als ze ondersteuning nodig hebben. Het is voor gemeente en organisaties van wezenlijk belang om verschillende vindplaatsen met elkaar te verbinden zodat mensen ook daadwerkelijk op de juiste plek de juiste ondersteuning krijgen. Laagdrempelig en zo dicht mogelijk bij de mensen zelf.

Gebiedsgerichte benadering

Het vangnet en het sociale netwerk, inclusief ondersteunende organisaties, is al aanwezig in en om Leiderdorp, maar we gaan dit intensiveren en vernieuwen. Het goed benutten van de vangnetconstructie betekent dat we de 'vangnetters', de uitvoerende krachten, goed equiperen. Zij moeten weten waar grenzen liggen en welke kansen ze kunnen grijpen. Generalistisch denken en expertise bundelen is van belang. Gebiedsgerichte teams die integraal ondersteuningsvragen beantwoorden en op de klant toegesneden arrangementen samenstellen maken dit voor ons mogelijk. Dit is dan ook één van de actiepunten binnen het project 3D.

Accommodaties

Het samenwerken en het verbinden van diverse prestaties en activiteiten kunnen leiden tot het delen van accommodaties. We zetten in op het gezamenlijk bereiken van doelen. Accommodaties zijn hierin ondersteunend: niet het bezit maar het gebruik van gebouwen wordt belangrijk. Specifieke accommodaties, zoals scholen of buurthuizen die bijdragen aan het prettige leefklimaat, stemmen we af op de behoefte per locatie/wijk. Ook hier kijken we naar het totaalaanbod in de Leidse regio. Bij keuzes over het in stand houden van een bepaalde maatschappelijke voorziening houden we in de toekomst ook rekening met het aanbod in de regio.

Voorbeeld - Centrum voor Jeugd en Gezin -

Binnen het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) delen maatschappelijk werk, GGD en Bureau Jeugdzorg hun expertise. Hierdoor kan zo'n 80% van de ondersteuning die ouders nodig hebben binnen het CJG worden geboden. Daarnaast is er een nauwe samenwerking met de scholen. Signalen worden gedeeld en zo kan breder naar een kind en naar zijn of haar omgeving worden gekeken. Het CJG is laagdrempelig, de dienstverlening en ondersteuning doel- en vraaggericht.

De gemeente is een springplank

- Nadere uitwerking in project 3D.
- Arbeidsparticipatie van de beroepsbevolking vergroot mogelijkheden eigen kunnen.
- Zorg en ondersteuning wordt zo dichtbij mogelijk georganiseerd.
- Gebiedsgerichte benadering stimuleert het benutten van de organisatie en participatiekracht van inwoners in hun nabije omgeving, en geeft vragen en behoefte weer.
- We kiezen voor sturing op integrale ondersteuning, waarbij samenwerking en afstemming voorwaarden zijn.
- Het in stand houden van voorzieningen bepalen we in relatie tot het aanbod in de regio en de lokale vraag.

3.2 Uitdagingen

3.2.3 De gemeente is een beleving

Algemeen

De aantrekkelijkheid van Leiderdorp wordt gevormd door het kunnen wonen in een rustige en aangename omgeving door de aanwezigheid van werk en voorzieningen, zowel in de gemeente als in de regio. De trend vergrijzing heeft invloed op het voorzieningen(niveau) en in het bijzonder op de spreiding en de soort daarvan. Daarnaast leidt ontgroening bijvoorbeeld tot een afname van de groep actieve sportbeoefenaars. Individualisering en digitalisering zorgen ervoor dat mensen zich niet meer binden aan een wijk, dorp of stad. Mensen maken steeds meer deel uit van een (online) netwerk dat gebaseerd is op persoonlijke kenmerken en interesses. Hierdoor zijn mensen minder betrokken bij hun directe woonomgeving.

WAT HOUDT DEZE UITDAGING IN?

De Leiderdorpse identiteit

Om het dorpsgevoel te versterken willen we inzetten op het behouden en waar nodig versterken van de levendigheid in Leiderdorp. Dat is niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar zeker ook van organisaties en particulieren die hier de initiatieven voor aandragen. De gemeentelijke overheid faciliteert en stimuleert, waarbij we rekening houden met de mogelijkheden die in de regio aanwezig zijn. We kiezen ervoor om evenementen te verbinden aan het dorpshart (Winkelhof-Santhorst). Aanvullend hierop is de omgeving rond de Hoofdstraat, het oude centrum, een aantrekkelijke locatie voor cultuurhistorie en kleinschalige evenementen. De verschillende buurten lenen zich goed voor kleinschalige en verbindende (wijk)initiatieven. Het nader versterken van de recreatieve mogelijkheden van onze gemeente zal ook een speerpunt worden: laten zien wat we in huis hebben.

Inwoners, organisaties en de gemeente dragen bij aan ieders beleving van leven in Leiderdorp. De gemeente is toegankelijk en aantrekkelijk voor inwoners van jong tot oud op het gebied van wonen, werken, leren en recreëren. De regionale focus van de gemeente draagt hier sterk aan bij.

Leiderdorp in de regio

De beleving van onze gemeente stopt niet bij de gemeentegrenzen. De nabijheid van groen enerzijds en de grootstedelijke voorzieningen van Leiden zoals theaters, podia en horeca anderzijds dragen ook bij aan de Leiderdorpse beleving. Zij maken dat het hier prettig wonen en leven is. Leiderdorp stelt zich ten opzichte van de regio niet afwachtend op. Wij doen graag mee en pakken kansen op. De motor van de Leiderdorpse economie ligt op het midden- en kleinbedrijf, de (perifere) detailhandel en de zorg. Hier blijven we op inspelen. Dit typeert onze positie in de regio.

HOE GAAN WE DAT DOEN?

Spreiding en bereikbaarheid

We hebben geconstateerd tijdens de inspiratiesessies dat het aantal voorzieningen (op het gebied van onderwijs, maatschappelijk werk, zorg, sport, cultuur) in én om onze gemeente in ieders beleving in voldoende mate aanwezig is. De structuur voor de toekomst ligt er. We zetten in op het afstemmen en aansluiten van voorzieningen op de behoeften van de inwoners, binnen onze financiële mogelijkheden en gericht op de lange termijn.

Versterken samenwerking Leidse regio

De gemeente Leiderdorp werkt op verschillende onderwerpen en in verschillende verbanden samen met gemeenten in de regio. Sub-regionale samenwerking (Leidse regio, Bollenstreek en regio Alphen aan den Rijn) wordt steeds belangrijker, omdat deze gemeenten met een eigen en herkenbare identiteit op een slagvaardige manier elkaars positie versterken. We willen dan ook voor beleidsontwikkeling en -uitvoering de samenwerking in de Leidse sub-regio intensiveren om zo elkaars kracht te benutten. Dit is al in de toekomstvisie vastgelegd.

Voorbeeld - Economie -

Economie houdt niet op bij de gemeentegrens. Een Economische agenda voor de Leidse regio draagt bij aan het versterken van de economische kracht van de regio. De Economische agenda is opgesteld door de vijf regiogemeenten, onderwijsinstellingen en ondernemers. De uitwerking van vijf thema's in een groot aantal actiepunten, met commitment van alle partijen, moet leiden tot een economisch krachtige regio die strategisch is gelegen tussen de Noord- en de Zuidvleugel in de Randstad. De Leidse regio onderscheidt zich van de andere sub-clusters in Holland Rijnland met name op het gebied van kennis en zorg. Naast deze thema's dragen ook het mkb, de (perifere) detailhandel, cultuur en recreatie bij aan de economische ontwikkeling van de Leidse regio. De koppeling tussen onderwijsarbeidsmarkt, het woonklimaat, bereikbaarheid en regio-marketing vormen belangrijke randvoorwaarden voor een bloeiende economie.

De gemeente is beleving

- We kiezen ervoor om evenementen zoveel mogelijk te verbinden aan het dorpshart voor het versterken van de Leiderdorpse identiteit.
- Kleinschalige activiteiten vinden aanvullend plaats in en om de Hoofdstraat en wijkinitiatieven in de wijk.
- Het laagdrempelige karakter geldt voor evenementen en voor de regelgeving van de overheid op dit gebied.
- Samenwerking tussen gemeenten op de juiste schaal, voorkeur op de schaal van de Leidse regio.

ACHT KADERS VAN AANDACHT

1. *We stellen de participatie van onze inwoners in de samenleving voorop.*
2. *We delen de verantwoordelijkheden met de inwoners en onze maatschappelijke partners en vormen samen een netwerk.*
3. *We zorgen dat de uitvoering van ons beleid passend en zo dichtbij mogelijk is georganiseerd.*
4. *We werken samen met partners aan gemeentelijke vraagstukken.*
5. *We werken vraaggericht.*
6. *We sturen op kwaliteit.*
7. *We zijn een aanvulling op de inzet van inwoners en organisaties zelf.*
8. *We maken keuzes die ten goede komen aan het behouden of versterken van het prettige leefklimaat in onze gemeente.*

4. Acht kaders van aandacht

4.1 De MSV in de praktijk

De uitdagingen van Hoofdstuk 3 leveren ons in totaal Acht kaders van aandacht op, zie tabel. Het uitvoeren van de uitdagingen van Hoofdstuk 3 doen we door in de komende beleidskeuzes constant rekening te houden met deze acht kaders. De gemeente, specifiek het bestuur, ziet er op toe dat de kaders per situatie minimaal gewogen en overwogen worden. De centrale vraag daarbij is: op welke manier is dit kader van toepassing op de voorliggende kwestie? Deze kaders zijn voor de gemeenteraad het instrument om aan de uitvoering van hun controlerende functie toe te voegen. De kaders gelden voor zowel de start van een nieuw project, voor de analyse van een probleem als voor het uiteindelijke resultaat.

4.2 Anders werken

De acht kaders van aandacht vragen een andere manier van werken en een andere benadering van de gemeente, organisaties en van inwoners. We zullen steeds meer op een projectmatige wijze en gezamenlijk met onze externe partners de gemeentelijke vraagstukken oppakken. We benutten elkaars kennis en kwaliteit en we geven elkaar ruimte om nieuwe projecten te proberen.

4.3 Nieuwe accenten leggen

Er zijn geen directe financiële gevolgen te herleiden uit de maatschappelijke structuurvisie. De ambitie, de uitdagingen en de kaders doen ook geen directe inbreuk op de programma-begroting. De acht kaders van aandacht en de gestelde uitdagingen leggen echter wel nieuwe en andere accenten die hun beslag gaan krijgen in verschillende programma's en de wijze waarop de gemeentelijke middelen worden besteed. We gaan onze huidige programma- en beleidsdoelen herijken. Waar dat kan maken we nieuwe keuzes. Waar dat nog niet kan, stellen we een plan van aanpak op voor de middellange termijn.

4.4 Verandering inzetten

De MSV vraagt om een vervolg. Inwoners, organisaties en de gemeente zullen de komende jaren samen aan de slag moeten gaan om de ambitie en de uitdagingen op te pakken en te realiseren. Allereerst ligt daar voor de gemeentelijke organisatie een belangrijke taak in. Zoals we eerder al beschreven, vertalen we deze visie in onze manier van werken. Tegelijkertijd gaan we met organisaties in gesprek en zoeken we elkaar op. We gaan samen de uitdagingen aan op basis van deze visie, en bepalen de wijze waarop we invulling geven aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het betrekken van inwoners en het helpen van inwoners in het meegaan in deze verandering houden wij daarbij altijd in het oog.

Haalbaarheid

Wij hebben met deze MSV een ambitie. Een streven naar een mooie toekomst. Dat houdt in dat wij er ook gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn dat we zorgvuldig te werk blijven gaan. We houden goed in de gaten wat de gevolgen zijn van bepaalde keuzes. We wegen af en houden rekening met elkaar. Het richten op het eigen kunnen en het aanspreken van de eigen mogelijkheden om zelf invulling te geven aan het eigen leven, betekent dat we goed in beeld houden wanneer dit geen mogelijkheid is voor iemand. Veranderingen zijn dynamische processen, waarbij aandacht moet zijn voor de mate waarin het mensen, organisaties en de gemeente lukt om die veranderingen op te pakken. We geven dan ook aandacht aan organisaties die moeten veranderen om mee te gaan: we houden rekening met wat we kunnen en willen en leren hier ook van elkaar.

HOE GAAN WE DAT DOEN?

IMPLEMENTATIE

We houden rekening met de acht kaders van aandacht bij onze beleidsvorming.

We geven vervolg aan de Inspiratiesessies om invulling te geven aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheden en doelstellingen.

We gaan aan de slag met de inhoudelijke uitgangspunten per uitdaging.

We brengen in beeld welke projecten op korte termijn opgepakt gaan worden, die met de acht kaders van aandacht gestart gaan worden. Dit gaan we breed delen.

We gaan op zoek naar een goede manier om inwoners te betrekken.